

EDINOST

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravištvo** ulica Caserma 18. Odprte reklamacije so proste poštnine.

¹⁰ V edineosti je med 1°.

(Dalje, prih)

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) V seji dne 19. t. m. nadaljevala se je razprava o proračunu domobranskega ministerstva. Minister grof Welsersheimb omenil je v svojem odgovoru na interpelacijo, da se sicer res more dogoditi, da koji višji trpinči podloženi mu vojake, toda taki slučajji da so jako redki. Lani preiskovalo se je vsega skup 278 slučajev o zlorabi vojaške oblasti in ta številka je razmeroma jako niska, ako se pomisli, da šteje stalna vojska v mirnem času 300.000 mož, o vojskah pa celó 400.000 mož in da mora v vojski vladati stroga disciplina. Zatem je govoril minister o dvobojih sploh in o dvobojih v vojski posebe. O poslednjih omenil je: Ako zakoni in najstrožje kazni prejšnjih časov niso mogli ugonobiti razvade dvobojev, toliko manj jo bodo mogli ugonobiti ukrepi poslanske zbornice. Popolnoma krivo pa je mišljenje, da se dvoboj v vojski ne kakor povspesuje. Vojaku ni treba, da dokaže svoj pogum v dvoboju, kajti pogumen mora biti; vojak ima drugo, višjo nalogo. Dvobojev pa se dogaja v vojski mnogo manj, kakor pa v drugih slojevih. Kadar se pa zakoni tako razvijajo, da morejo dati vsakemu zadoščenja na šaljenu časti, potem se bode gotovo smatral vsak, ki izsilja na dvoboj, kot morilec in bode tudi kaznovan kot tak. Dokler pa ne pridemo do tja, moramo sicer omejiti samopomoč, nikakor pa je ne moremo izključiti. Sploh pa je razširjeno popolnoma krivo mišljenje o vojaških častnih sodiščih, katera gledajo uprav na to, da bizatrla dvoboje, kar se jim res večinom posreži. — Zatem je odgovoril minister na interpelacijo glede narodnostnega vprašanja v vojski. Načeloma, rekel je minister, spoštujte se v vojski vsaka narodnost v kolikor dovoljuje to vojaška služba sploh in v kolikor ne moti narodnost celokupnosti vojske, kajti vojska mora ostati, celokupna in velika nevarnost bi utegnila navstati, ako bi se dajala prednost koji narodnosti. — Nadalje je izjavil, da so vspehi novega brambovskega zakona jako povoljni; tudi glede jednoletnih prostovoljcev ne more se pritožiti, kajti tudi isti dosegli so jako dovoljen uspeh. — Minister zaključil je svoj govor, dotikajoč se preosnove vojnega kazenskega zakona. Ker pa se grozno agituje v tej stvari, zatorej je najboljšje, da o tem predmetu ne spregovori dalje. — Večina zbornice odobrvala je ministrov govor z živahnim ploskanjem. Največi utis napravila je na zbornico odkrita izjava ministrova, da današnji zakoni ne zadoščajo v varstvo žaljene časti. Različno pa se tolmačijo ministrove besede, katere je izrekel, ko je govoril o dvoboju: „Dvobojev je v vojski mnogo manj, kakor v drugih krogih; v parlamentarnih krogih n. pr. postali so dvoboji že nekakšna kužna bolezen.“

Poljski klub posvetoval se je v svoji seji dne 19. t. m. o volilni preosnovi. Posvotovanja udeležil se je tudi minister Jaworski. Isti je izjavil, da se vlada resno bavi s volilno preosnovo in da je nameruje tudi izvršiti. V kakih treh mesecih bode načrt menda dogotovljen in potem se takoj predloži poslanski zbornici. — Torej sprot 3 mesecce odloga?

Italija. Poslanska komora razpravlja sedaj o proračunu za vojno mornarico, a razne stranke se še niso sporazumele o prihranitvah. — Da hoče kralj sam pomagati nekoliko žalostnim finančnim odnosom, odstopivši prostovoljno 4 milijone lir svoje civilne liate, kakor smo bili že sporočili, to vest potrjujejo tudi dunajski diplomatski krogi. Govori se pa, da Crispi valed ukaza kraljevega ne objavi službeno tega darila, da ne bi se moglo tolmačiti takó, kakor da se je kralj udal zahtevam opozicije. — Umirovljenega italijanskega generala Goggio, stanujočega v Nizzi, zaprli so dne 19. t. m., ker je jako pozorno gledal vaje francoskih planinskih lovcev ob italijanski meji. Dokazalo se je pa, da je gledal vaje le iz radovednosti in da ni „ogleduh“. Zato so ga takoj izpustili in general Perier ga je osebno prosil odpuščenja. — Finance kažejo jako slabo. Izkaz o vplači neposrednih davkov od 1. januarja do 31. marca t. l. navaja 12 milijonov lir manj, kakor je bila vplača v istej dobi minolega leta.

V Berlinu se je razširila vest, da postane to mesto sedež katoliškega škofa. Novim škofom da bode imenovan prošt Jahnel.

Različne vesti.

Imenovanje. Ces. namestnik vitez Rinaldini imenoval je v svoji lastnosti kot predsednik drž. finančnega ravnateljstva davčnim nadzornikom finančnega konceptista Josipa Laha.

Vrhovnega vojnega nadzornika namestnik. Z Dunaja poročajo, da Nj. Vel. cesar imenuje v kratkem pobočnika vrhovnega vojnega nadzornika nadvojvodi maršalu Albrehtu. Ta pobočnik dobi naslov: „Vrhovnega vojnega nadzornika namestnik“. Brskone bode imenovan za to novo mesto Fmlt. baron Schönfeld.

Gosp. dr. Miha Truden nas prosi, objaviti, da je vest o njegovem odvetništvu ispuštila v naš list proti njegovi volji.

Poročilo o IX. seji mestnega sveta tržaškega objavimo v današnjem večernem izdanju.

Lahonska drznost se je pokazala v zadnji seji mestnega zbora v svoji pravi luči. Pri razpravi o ustanovi posebnega konvikta na mestnem liceju je svetovalec Venezian, podpirajoč predlog šolskega odseka, imenoval gojenke raznih samostanov „štrve klerikalcev“. Kakšne štrve so pa one slovenske učenke, ki zahajajo v laške šole in kakšne štrve so one laške gojenke, katere zahajajo v mestni školski licej, na katerem ni bil krščanski nauk dosedaj menda niti obvesni predmet ali ga sploh ni bilo? Drznost lahonska se pojavlja najbolj, kadar pobija Slovence in katoliško vero.

Tržaški „Times“ — p. d. „Il Piccolo“ si je naročil nov tiskovni stroj najnovejšega sistema, s katerim lahko natisne do 24.000 izvodov v eni uri. Se ve da mu jih sploh toliko ne bode treba, kajti pri „Piccolo“ kakor pri vseh židovskih časopisih je navadno več kokodakanja nego jaje. Ker ga radi tega nobeden njegovih sobratov ni hotel pohvaliti, hvalisa se sam svojim lehkovernim bralcem ter nekako pompozno naznanja, da je stroj, črnilo in sploh vse pripravo naročil na — Nemškem; celo delavce si je tam naročil. Morda se meni kar pomemiti! — Ob enem pogreva dosedanje delovanje rekoč, „da se je zmirom držal trdno na svojem mestu, branil italijansko narodnost in potegajoč se za vse plemenite in pravične usore“. Njegovo geslo je bilo in bode: „poštenost, nepristranost in neodvisnost“. Čitajot da program in samohvalo, sedlo se nam je, da bomo pravljico o lisici, ki je na smrtni postelji delala svoj testament, obžalovala svoje roparske čine, sajedno se pa hvalila, da je marsikaki kokosi prisanesla... ker jej je ušla. Lastnosti, katere si to židovsko glasilo prilastuje, so zgolj laži v lepi obliki; strup, potrošen s sladkorjem. Kako pravične in plemenite ideje goji „Il Piccolo“ in s njim vsi tržaški laški časopisi, kažejo nam sleherni dan, kadar mahajo brez usmiljenja po nas Slovencih ter nam kratijo, kar nam gre po božjih in človeških postavah. —

Iz Trsta se nam piše: V nedeljo dne 15. t. m. sem bil slučajno navzoč pri veselici Somoške čitalnice in odločno moram reči, da sem se izvrstno zabaval, kajti vse točke izvršile so se povoljno.

Ko je pa prišla tombola, pa je dotični g. klicatelj številke hotel dati prednost petorici navzočih Nemcev in je začel klicati številke najprvo nemško in potem slovensko. Navzoči narodnjaki so seveda odločno protestirali, da to ne gre, na kar se je dotični gospod poboljšal in klical najprej slovenski. Sicer pa ni bilo treba čisto nič nemčuriti, zakaj ponosni moramo biti na naš slovenski jezik, če hočemo, da nas bodo naši nasprotniki spoštovali. A če se kažemo pohlevne in popustljive v narodnih stvarih, nas bodo zaničevali zmiraj bolj.

Ravno isti dan sem se peljal iz Divače čez Gabrku v Somožde. — Na Gabrku — na pašniku, kjer so zasajeni borovci — sem pa v svoje veliko začudenje zagledal spominsko ploščo, na kateri ima prednost nemški jezik pred slovenskim. Zdej pa, vprašam dotično... zakaj ne spoštujemo slovenskega jezika na čisto slovenskih tleh? Rodoljub.

Skušnje učiteljske sposobnosti pri izpraševalni komisiji v Kopru prične se 18. maja 1894. Oglasilo se je doslej 18 učiteljev in učiteljic; med temi 2 učitelja za slovenske ljudske šole in jeden učitelj za meščanske šole in to za slovenščino, zemljepis in zgodovino. Pri tej priliki naznanjamo, da se bode

praveval na učiteljskem izobraževališči dne 24. t. m. ob 10. uri dopoldne slavnostni spomin na 40letno poroko Njega Velikanstva, našega cesarja. V voporedu je več zanimivih točk za pevski zbor, kakor tudi za orkester. Slavnostni govor bode imel predati gospod Julij pl. Kleinmayr. Veselica bode v domači dvorani, katera se primerno odlič.

Možna podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Sežano in okolice bode imela redni letni občni zbor v Sežani dne 22. apr. t. l. ob 4. uri pop. v prostorih g. R. Mahorčiča s temle voporedom: 1. Predsednika nagovor. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev odposlanecv k veliki skupščini. 6. Razni predlogi.

Članom „Matice Slovenske“. Naprošeni smo poročati, da se letnina „Matice Slovenske“ za leto 1894 še nabira po tukajšnjih gg. poverjenikih. Za mesto (Trst) oglasiti se je v tem obsiru pri g. prof. dr. Karolu Glasarju, za zahodno okolico pri gosp. Dragotinu Martelancu v Barkovljah, za zahodno pa pri gosp. Antonu Germeku pri Sv. Ivanu. Bolje je, da se oglašajo gg. člani ob pravem času, kar ni ugodno le poverjenikom, nego tudi upravi naše „Matice“.

Električne razsvetljave hočejo uvesti v — Škofji Loki. V ta namen je mestni odbor napravil pogodbo s tovarnarjem Krennerjem.

Požarj. Velikanski požar, je te dni skoraj popolnoma uničil mesto Ogrsko Gradišče, pojavil se je vnoči dne 19. t. m. Uničil je 9 poslopja. — Istega dne pojavil se je ogenj sprot v Novem Sandocu. Požar bil je tako silovit, kakor prvokrat; groza bila je še večja, ker se je vnel spirit v raznih skladiščih in so se razleteli sode s strašnim pokom. Ranjenih je mnogo oseb, od katerih so razne že umrle za opeklinami. Bèda je neopisna, kajti 6000 oseb je brez stanovanja. — Tudi dne 19. t. m. vpepelil je požar soto Tisovo pri Vratislavi. Pogorelo je 28 hiš, razni senjaki in hlevi. Požar se še širi. Zgoreli so 4 otroci in v plamenu poginilo je mnogo živine.

Sodnijske. 20letni Ivan Margon iz Podgrada dobil je tri mesece ječe zaradi javnega nasilstva. Dne 9. sept. leta 1893. pasel je namreč Margon čredo govedi na pašniku ob občinski meji Miališki, dve kravi ste prestopili mejo in se pasle na občinskem zemljišču. Na to je prišel poljski čuvaj Josip Mahne in hotel zapleniti jedno kravo, in pri tem se je Morgan sprl s čuvajem.

Policijske. 18letnega Alojzija Marsilija in 18letnega brata mu Josipa saprli so dne 19. t. m. zaradi postopanja. — Dne 19. t. m. prijel je polie. ofcijal g. Tita 27letnega tešaka Josipa Gimona iz Gradeča in 26letnega Josipa Nanuta iz Trsta, ker sta na sumu, da sta ukradla nedavno omot kôž trgovcu Basiladiu. — Po noči od 11. na 12. marca ulomili so neznan tatovi v prodajalnicu kôž Andreja Kukanje v ulici Molin a vento in ukradli raznega blaga, vrednega 110 glđ. — Policijski nadzornik g. Forbrič sapri je nekoliko dni pozneje 18letnega brezposelnega slikarja Jesipa V. in Trsta, ker je na sumu, da je skriv te tatvine; daljna poizvedovanja so dokazala, da se je udeležil te tatvine tudi 36letni trgovec Anton V. in Trčiča na Gorickem. Dne 19. t. m. prišel je g. Forbrič nenadoma v prodajalnicu Antona V. in res je našel nekoliko Kukanji ukradenega usnja skritoga. Odpravil je zatorej tudi trgovca v zapor, išče pa še drugih sokrivocev. — Dne 19. t. m. saprli so 19letno dekle Antonijo S. iz Sv. Križa, ker je na sumu, da je ukradla svoji gospodinjji 50 glđ.

Koledar. Danes (21.): Anselm, šk.; Bruno, spozn. — Jutri (22.): 4. povelikonošna nedelja; Notor in Kaj. — V ponedeljek (23.): Vojteh (Adalbert), šk.; Jurij, m. — Polna luna. — Solnce izide ob 5. uri 11. min., zaton ob 6. uri 49 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri sjutraj 15 stop., ob 2. pop. 16 st.

Najnovejše vesti.

Dunaj 20. Cesar otvoril je danes mednarodno razstavo za hranjenje ljudstva in oskrbovanje vojske. Na nagovor predsednika razstavnemu odboru, odgovoril je cesar, da s veseljem pozdravlja to podjetje, zasnovano v namen širjenja gospodarskega znanja.

Dunaj 20. Štrajku misarjev pridružili so se včeraj izdelovalci lesenega orodja in misarji za mlinarske zgradbe. Tako se je raz-

širil štrajk na vse stroke misarstva. Valie sklepu odbora mojstrov, privolilo je vendar 50 mojstrov v zahtevne pomočnikov. Red se ni kalil.

Neka 20. Včeraj ob 8. uri sjutraj prišel je tu sem nadvojvoda Karol Štefan z obitelji.

Trgovinski branjavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 738—740, za jesen 757—758 Koruza za juli-avgust 525 do 528 Oves za spomlad 725—730, oves za jesen 638—640. Pšenica nova od 17 kil. f. 750—755, od 18 kil. f. 760—765, od 19 kil. f. 770—775, od 20 kil. f. 780—790, od 21 kil. for. 785—790, Ri 560—580.

Ječmen 645—625; proso 4—440. Slabe ponudbe pšenice, mlini jako rezervirani. Trg jako nevoljen, mlačen, nekoliko mč. coneje od včeraj. Prodalo se je 10.000 met. stot. Oves za jesen zelo ponujen, malo kupecev. Vreme lepo.

Praga. Naračunirani sladkor: jako mlačno. Za april 1590, maj 16—, Nova roba september 1520, malo zanimanje.

Budimpešta. Spirit, 1650—1675. Havre. Kava Santos good average za april 108—, za avgust 9975 mirno. Hamburg. Santos good average za maj 84—, september 7950, mirno.

Dunajski borski 20. aprila 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98.50	98.45
„ „ „ v srebru	98.35	98.30
Avstrijska rent v slatu	119.50	119.60
„ „ „ v kronah	97.90	97.75
Kreditno akele	358.75	358.40
London 10 Let	124.80	124.80
Napoleoni	9.90%	9.91
100 mark	61.07%	61.10
100 italj. lir	48.85	48.80

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12, (po domače pri „Prvačkovecu“), prodaja črna in bela vina prve vrste iz prvotnih in dornberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 38, modra frankinja po 40 in črno kraske po 40 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Drkeč se gela: „Rajak k rojaku“, priporočila se podpisani za obil obisk. Anton Vodoptvec, gostilničar.

Skladišče piva iz Zagrebške delniške pivovarne in tovarne slada

priporočila in sprejemlje naročila toliko v sodih kolikor v steklenicah.

Glavni zastop in skladišče
ULICA DEGLI ARTISTI št. 5.
To pivo je izvrstno kokevosti in po nizkih cenah

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporočila se Slovincem v mestu in na dešeli. Točilo se izborna vina istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine is St. Petra na Notranjem (Via Campanile) v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 14 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Cl.

Martin Krže, ima trgovino s mnogovrstnim lesom, železom in lesenim kuhinjskim orodjem, platenino itd. Cl.

Prodajalnica jedilnih stvari po jako niski ceni. Prodaja **Jožef Cerna** Piazza della Caserma št. 1 (vohod Via Chaga). Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporočila Anton Sorli. kavarnar. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporočila se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104 23

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporočila slavnemu občinstvu svojo bogato pre- skrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Belvedere št. 8) pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporočila tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotova)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvomi dvoranami, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba s gostimi in mrazimi jedili. Priporočila tudi svojo

mesnico v Rojanu (poprej Pertotova)

kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporočila se slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani so se vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtek od 8—7 ure zvečer in ob nedejah od 9—10 ure predp. 104—5